

330729

GHEORGHE CERNEA

Doine de Războiu

1914 — 1919

din Regiunea Cohalmului

jud. Târnava Mare

BCU Cluj / Central University Library Cluj

EDIȚIA VI-a

— 1940 —

Tipografia „Săteanului” Sibiu

Prețul 6 Lei

GHEORGHE CERNEA

Doine de Războiu

1914 — 1919

din Regiunea Cohalmului

jud. Târnava Mare

EDIȚIA VI-a

— 1940 —

Tipografia „Săteanului” Sibiu

1. Foaie verde de saschiu

Foaie verde de saschiu
Am tot dorit ca să scriu,
Și iar verde de colie,
Cum patrec în cătănie.
Cătăni-re-aș, cătăni!,
Numai război de n'ar fi.
Căpitanul din companie,
Toată noaptea nu mai doarme,
Fără tot scrie pe hârtie,
C'au pierit ficiorii o mie.
O mie și două sute,
Tot tinerele răgufe. 1)
Tot răgufe ne'nvățate,
Cu mine-au fost asentate.
Împărate, împărate,
Pune pace, nu te bate!
Că de-un an și două luni,
Mulți volinci, părinți și frați,
Zac pe-alcea logropați.
Foaie verde ca iarba,
Iar vine primăvara,
Și iar verde de-alămăle,

1) Recruți.

Și noi tot în bătălie,
 În depărtata Rusie.
 Focul s'o fi ars de mult,
 N'am fi tras la năcaz mult.
 De-ar da Domnul pace'n lume,
 Toți voinicii să s'adune,
 La un loc cu mândrele,
 Să-și petreacă zilele.
 La un loc cu mândruța,
 Ca să mi petrec vîta.

Foaie verde măgheran,
 De-o cătană din Ardeal.
 Și iar verde de cucută,
 Aflător pe câmp de luptă.
 Foaie verde leaștean:
 Malteiu Rusu *pălășan* ¹⁾.

2. Foaie verde de trifoi

Foaie verde de trifoi,
 Val Doamne'n hoțar la noi,
 A fost un mare război ²⁾.

¹⁾ Din frunțașă comună românească Paloș iud Târnava mare, renumită în toată țara în ceea ce privește portul și jocul național, cântecul și poezia populară.

²⁾ În anul 1916 pe teritoriul comunei Paloș au avut loc lupte crâncene între armata română și cea austro-ungară. Ungurii au fost bătuti cumpilit și fugariți.

Frunză verde de macriș,
 În hotar lângă Teiș,
 Fost a-un foc mare vestit.
 Frunză verde de rozete,
 S'au bătut în balonete,
 Și mulți voinici s'au rănit,
 Dar mai mulți au și murit.
 Frunză verde-a mărului,
 Pe câmpul Palosului.

Frunză verde garoliță,
 Sunt făcute de-o fetiță.
 Și iar verde ca iarba
 O cheamă Paraschiva,
 Și Pronumele Florea.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

3. Foaie verde, foaie ruptă.

Foaie verde, foaie ruptă
 Strigă frații dela luptă,
 Și nimenea nu-l ascultă.
 Strigă, strigă ajutor,
 Că pe-alcea mulți mai mor.
 De doi ani și nouă luni,
 Luptă tot pentru unguri.
 Tot cu puștile 'ncărcate,
 Și nu pot face dreptate.
 Căci Ungurii neam de câni,
 Nu au milă de români.

Pe toți l-au băgat în foc,
 Pare-că și-au bătut joc.
 Pe femeile din sate
 Le-au dus la tranșeu să sape.
 Frunză verde de saschiu,
 M'am gândit și eu să sorlu
 Cătu-i sata de pustiu.
 Nu-i pustiu de copil mic,
 Făr' îl pustiu de volnic.
 Copii mici au rămas mulți
 Negrijii și neoresuți.
 Copii mulți, femei bătrâne,
 Și văduve multe 'n lume.
 Foale verde de trifoi
 Săraci oameni dela noi,
 Când au plecat la războiu,
 Și-au lăsat grâul pe câmp,
 Mame și soții plângând.
 Și-au lăsat plugu'n ogor,
 Copii mici în urma lor.
 Foale verde măr rotat,
 Când la război au plecat,
 Ei cântau toți și plâneau,
 Și pe mamele doreau.
 Pe sub case, pe sub deal,
 Tot sânge de prin Ardeal.
 Săraci ticitori de români,
 Doamne, mulți sunt fără mâni
 Dar mai mulți fără picioare,

Alții s' impușcați în foale.
 Unii mor, alții trăesc,
 Cel mai mulți se chinulesc.
 Sub răchita roșioară.
 Trage-un militar să moară.
 Așa trage de ou milă,
 Sărmanu n'are lumină.
 Ș'asa trage de ou greu,
 Sărman n'are copârșeu,
 Nici pânză pe-obrezul său.
 Și în loc de cântec slânt,
 Deasupra pe-al lui mormânt,
 Croncănesc corbil prin vânt.
 În loc să tragă clopotele,
 Bubulesc tunurile,
 De răsună dealurile,
 Și nu plânge nimenea,
 Decât frunza și iarba.

Foale verde siminic,
 Scrisă e de un voinic,
 Frunză verde măgheran,
 De Pălășanu Traian,
 De fel el este cățean ¹⁾
 Și june transilvănean.

1) Din com. Cața jud. Târnava Mare, care
 a dat neamului românesc atâția bărbați însem-
 nați. (Prof. univ. I. Ursu, frații Mircea I. Poșcu-
 cu, renumit pedagog etc.)

4. Dragi copii ș'amea soție

Dragi copii ș'amea soție,
 M'am apucat a vă scrie,
 Ce tral duc în cătanie,
 Ș'n cumplita bătaie.
 Nu credeam să fie-așa,
 Precum scria gazeta.
 Dar acum ce-aud și văz,
 V'aș scrie dar nu citez.
 Atâta pot să vă scriu,
 Că pân'acuma sunt viu.
 Mulțumesc lui Dumnezeu,
 Că trăim într'on părău.
 Este foarte bine aici,
 Pentru noi vr'o patru oiaci.
 Noi *sanitești abtailung* ¹⁾,
 Suntem într'un mic *décung* ²⁾.
 Coperiți cu crângi de brao,
 Să trăești vara ce drag.
 Frunza bsadului e mică,
 De nu plouă, nu ne pică,
 De nu pușcă, n'avem frică,
 Soarele nu prea lucește,
 Făr' n'inge și viscolește.
 Soarele dac'ar luoi,

1) Cel dela detașamentul sanitar.

2) Trașeu.

În decung ne-ar încălzi.
 Foc am face, lemne-ar fi!
 Tunu numai de n'ar fi!
 (Când vede *Muscana* 1) fumu,
 Ne țalulește cu tuou,
 Și'n creaptă câte-nu granat,
 De uți! că ești foghetat.
 Frigu nu crută pe nime,
 Ne'ngheată sângele'n vine.
 Când va da Dumnezeu soare,
 Vom oica de pe ploioare.
 Vom ploa și nerăniți,
 Fiind-că toți suntem răciți.
Cugna 2) i departe de noi,
 Ca din *Homorod* 3) la voi.
 Seara când o'nserat bine,
 O pune pe cai și vine
 Sears pe la opt, sau nouă,
 Ne vine rândul și nouă.
 Noi căpătăm mai la urmă,
 Căci nu mergem noaptea'n slujbă.
 Slujbă facem chiar și noi,
 De *fatărlinie* 4) mai n'apoi,
 La vr'o trei sute de pași,
 Unde-s cei răniți rămași.

1) Rusu. 2) Bucătăria. 3) Comună mare
 la o depărtare de 6 km. de Mercheașa. 4) Linia
 de foc.

Doamne ș'așa mi de milă,
 De mă doare la inimă,
 Când văz oase-aiâtea rupte,
 Dela oameni mil și sate.
 Galțiile, dealuri mari,
 Pline sunteti cu tunari,
 Cu tunari și *ghilogași* 1),
 Și morminte de oziși.
 Căci unde cade granata,
 Groapa la trei, patru-l gata.
 Svârle pământu și peatra,
 Și la mulți le la vișta.

Dao'o îi și soarta mea,
 Să mor prin Gallția,
 M'am apucat până-s viu,
 Câteva rânduri să scriu,
 Să vă las o mângăiere,
 Dragi copil ș'a mea malere.
 Și să știți dragi cărturari,
 Că sunt scrise de-un *căprar* 2)
 Niculescu se numește,
 De rău doamne îi păzește.
 Satului, *Mercheașu-l* 3) zice,
 Adio! la toți vă zice.

1) Infanteriști. 2) Caporal. 3) Comună cu
 Români puțini, dar foarte întreprinzători și foarte
 disciplinați. Sunt iubitori de cultură.

5. Foaie verde-a nukului

Foais verde-a nukulul,
 Ia câmpia ruzului,
 La dreapta apuzului,
 Stau liolorii grămădiți,
 Și de tunuri prăpădiți,
 Și de pușcă rău căseși.
 Dară nu suot așa mulți,
 Că pușca unde lovește,
 Numai unul prăpădește.
 Dar tunul armă vestită,
 De răl oameni isocdită,
 Cu șrapnelul¹⁾ când lovește,
 Mulți feciori el prăpădește.
 Iar granatul unde sboară,
 Cu pământul te' mprescară.
 Foais verde de dudău,
 Și mulți mor cu gemet greu,
 Tot chemând pe Dumnezeu,
 Căutând spre El în sus,
 Unde sufletul s'a dus.
 Cu greu gemet strigă ei:
 — Ve! Doamne, copiii mei,
 În ce stare vor fi el?
 Că s așa de tinerei,
 Sărmănel și strălnel.

1) Șrapnelul]

Atunci mă gândeam la mine,
 Că și eu pic azi, ori mâine.
 Și-va bunul Dumnezeu,
 Unde-o fi s'ârșitul meu?
 Căci frate dela'nceput,
 Tare mult am suferit.
 Foale verde folcea,
 Cât a fost Galîța.
 Galîța și Polonia,
 De le-ar bate Precesta,
 Cum me-au stors viața mea.
 Foale verde cucuruz,
 Din șaisprăzece August.
 Am luat lungul drumului,
 Spre 'ntâlnirea rusului,
 Spre punerea capului.
 Foale verde de măceșe,
 Nouă sute șaisprăzece
 Era anul cel ciudat,
 Când față cu rusu-am dat.
 Folcea verde de mac,
 Păisprăzece s'a gătat.
 S'a gătat s'a isprăvit,
 Cinsprezece a tosit.
 Și'n cinsprezece am luptat,
 S'am luptat cu vitejile,
 Până'n luna Octomvrie.
 Folcă de bujor,
 Deci acuma fraților,

Foale verde-a nucului,
 Străinei ș' ai nimăruî.
 Foale verde-a nucului,
 Pe câmpia rusului,
 La dreapta apusului,
 Stau flori și grămădiți,
 Toți ficiori de-ai rusului,
 Soldați de-ai muscalului.
 Dară sunt și frați de-ai mei,
 Car' am lost în rând cu ei,
 Ș' au murit nevinovați,
 Tot pe câmpuri impușcați.
 Care au murit pe loc,
 Acel' a fost cu noroc,
 S' a uitat la Dumnezeu,
 I-a dat Lui sufletul său.
 Dară care mai trăiește,
 Foarte rău se chinulește,
 Și tare se jăluiește.
 Zice că nu i-ar fi greu,
 De-ar fi singur capul său,
 Dar are-acasă soție
 Și întreaga familie.
 Și are părinți slăbiți,
 Și copiii necresuți.
 N'are cine să-i grijească,
 Pânea să le-agonisască.
 Când îl auzeam plângând,
 Ș' așa tare jăluid,

Atunci mă gândeam la mine,
 Că și eu pic azi, ori mâine.
 Și-va bunul Dumnezeu,
 Unde-o fi s'ârșitul meu?
 Căci frate dela'nceput,
 Tare mult am suferit.
 Foale verde folcea,
 Cât a fost Galiția.
 Galiția și Polonia,
 De le-ar bate Precesta,
 Cum me-au stors viața mea.
 Foale verde cucuruz,
 Din șaisprăzece August.
 Am luat lungul drumului,
 Spre 'ntâlnirea rusului,
 Spre punerea capului.
 Foale verde de măceșe,
 Nouăzuteșaisprăzece
 Era anul cel ciudat,
 Când față cu rusu-am dat.
 Folcea verde de mac,
 Păisprăzece s'a gătat.
 S'a gătat s'a isprăvit,
 Cinsprezece a zosit.
 Și'n cinsprezece am luptat,
 S'am luptat cu vitejile,
 Până'n luna Octomvrie.
 Folcă de bujor,
 Deci acuma fraților,

Asta cum o isprăvesc,
 Nu știu cât mai păținesc.
 De-ol mal îl pria bătălie,
 Foarte multe voi mai soric,
 Folclcă de prin vil.
 După cum voi pățiml.

Folclcă măr rotat,
 E compusă de-un bărbat.
 E din comuna *Ungrei*).
 Și îl cheamă Ion Oprea,
 Și e scrisă'n Rusia.

6. Frunză verde de săcară.

Frunză verde de săcară,
 Vă trimiț o veste'n țară,
 Cum l-a mea viaț' amară,
 Pe-alcea, pintalță țară.
 Frunză verde de trei flori,
 Vai de noi săracl flori,
 Suntem tare 'nstrăinați,
 Și prin Rusia băgați,
 Cu Rusul să ne luptăm,
 Țara ca s'o apărăm.
 Lupta-i tare,
 Geru-i mare,
 Nu-i nădejde de scăpare.

1) Comună veche, din epoca romană.
 Strămoșii noștri o numeau *Galtia*.

Ploaia plouă, neaua ninge,
 Rusul încă tot nu' nvinge.
 Și cătu-i noaptea de mare,
 Curge ploaia pe noi vale.
 Când oțăr să hodnina,
 Iată că poruncă ne vin.
 Căpitanul a strigat:
 — „Gata fioleri de plecat!
 Uite Rusul s'a sculat,
 Și de noi s'a apucat.
 Noi de el să ne-apărăm,
 Și napoi să-l alungăm“.
 Iate noi ne-am îmbrăcat,
 Și către el am plecat.
 Iar când la el am ajuns,
 Șvarămbine ¹⁾ ne-am pus,
 Și de el ne-apropiam,
 Lui Dumnezeu ne rugam,
 De pușcat ne-am apucat.
 Bubulau tunurile
 De răsunau văle.
 Văjălau pădurile
 Și veneau șrapnelele,
 Cum sameni grăunțele.
 Și pleau fioleri jos,
 Ca snopii de grâu frumoși
 Ș'asteptam ș'amea să vie,
 Tristă moarte și urgle.

1) Linie de trăgători,

Dumnezeu mi-a ajutat,
 Nici un pic nu-s vătămat.
 Căci care unde cădea,
 Acolo îl îngropa.
 În loc de cântat popa,
 Rușul șrapnele ne da.
 Era gata vieșța.
 Vă rog creștinei ascultați,
 Lei Dumnezeu vă rugați!
 Vă rugați lui Dumnezeu,
 Să ne scape de-acest rău.
 Și voi țete vă jeliți,
 Pe fiilorii de pe-aici.
 Dumnezeu învrednicească,
 Să venim iară acasă.
 Și voi țete spucați,
 Halne negre de 'mbrăcați,
 La b'șerie' aleargați,
 Să vie acas' al voștri frați.
 Al voștri frați, al voștri labți,
 Că sunt tare necăjiți.

Frenză verde de ștejar,
 Scrită de-un voloc plugar.
 Și iar verde de salcie,
 Că-s trei frați în bătaie:
 Dumitru, Sandu, Zarie.
 Frenză verde ca iarba,
 Din comuna Crihalma 1).

1) Comuna frumoasă în apropierea Oltului, cu locuitorii harnici și înstăriți și cu instituțiuni, care merită laudă. E o adevărată comună model.

7. Frunză verde de pe râț.

Frunză verde de pe râț,
 Iar îmi cată să mă duc.
 Să mă duc a două cară,
 Ca să mă bat pentru țară.
 Plângi nevastă și suspină,
 Că merg în țară străină,
 În țara Germanului,
 Pe granița Rusului.
 Să mă lerească Dumnezeu,
 C'acolo-l cu mult mai rău.
 Frunză verde, foarte fragă,
 Nevăstuța mea cea dragă,
 Eu mă duc, pe tin' te las,
 Cu oi mare și năcaz.
 Eu mă duc mândro ca mâne,
 Dorul meu la tin' rămâne,
 Grijește-mi-l mândro bine,
 Cum te am grijit eu pe tine.
 Aduți mândrolit' aminte,
 C'ai avut un soț cuminte.
 Căci eu dragă te iubesc,
 De dorul tău mă topesc.
 Doamne câtu mi de greu,
 C'am plecat din satul meu,
 S'am plecat și am lăsat,
 Tot ce eu am câștigat,

De căne am fost eu bălat.
 Vall cât de amar îmi vine,
 Că rămâi mândro de mine.
 Că mândro eu de-aș putea,
 În sân dragă te-aș băga,
 Și cu mine te-aș lua,
 Ca să-mi mai ții de urât,
 Mândro eu pe und' mă duc.

*

Când apuc condelu'n mână,
 Rău suspin deia inimă.
 Cu suspin, cu mare jale,
 Am scris aste rândorele.
 Și nu le-am scris de'mbulbat,
 Că le-am scris de supărat.
 Că mi vremea de-a pleca,
 La regiment în Praga.
 Foate verde fol de nuc,
 Eu știu bine un' mă duc.
 Ca eu mă duc la loc rău,
 Val va fi de capul meu!
 Foate verde de pe tău¹⁾,
 Nu mi-ar părea așa rău,
 De aș fi și eu făcăn.
 Dară eu sunt înșurat,
 Și trăesc tot supărat.

1) Lac.

Frunză verde de nula,
 Pentru nevăstuja mea,
 Mi se rupe inima.
 Că nevasta-l tinerică,
 Și rămâne neodjită.
 Dar acuma or ce-o fi,
 Dumnezeu o va griji.

Foale verde de pobdeal,
 Il făcută în spital.
 În spitalu din Brașău,
 Făcută de dorul tău.
 Scrisă în Cazarma Neagră,
 Pentru mândra mea cea dragă.
 Foale verde de pe deal,
 Eu sunt chiar *măritălean* 1).
 Foale verde burulană,
 Și pe mine-așa mă chiamă,
 Foale verde de bujer.
 Mă cheamă Leancu Victor.

8. Frunza verde foi de brad.

Frunză verde foi de brad,
 Când de-acasă am plecat,
 Doamne rău m'am supărat,

1) Din frumoasa și harnica comună Matéias, vestită în port național și poezii populare.

Inima mi s'a 'ntristat,
 Că mi-am lăsat soția,
 Și pe dulce măicuța.
 S'am lăsat făuul pe câmp,
 Și pe nevasta plângând.
 S'am lăsat coasa în cui,
 Pe măicuța nimeniul.
 Iar când am plecat din sat,
 Malca de mort s'o cântat:
 — „Taci măicuță nu mai plânge,
 C'acum pe noi tot ne duce.
 Pe suflatul trâmbiții,
 Și scurtarea vletei”.
 Când la stați am ajuns,
 Malca tot mereu ne-a plâns,
 Că rămâne singurea,
 Și n'are cine-o ajută,
 Că n'are pe nimenca.
 Doamne și mie mi-a fost greu,
 Că mă duc din satul meu.
 În Brașov ne-am înturnat,
 Și la *cădră*¹⁾ o'am intrat,
 Căpitanu-a comandat:
 — „Hai băieți de vă'mbrăcați
 La Galizia plecați”.
 După ce ne-am îmbrăcat,

1) Cancelaria corpului.

Și trâmbița a suflat,
 Noi atunci am și plecat,
 La gară ne-am întorsat,
 Și pe tren noi ne-am urcat.
 Foale verde de dudăș,
 Am ajuns la satul meu.
 Acolo cine aștepta?
 Nevasta și măicuța.
 Ea din gură-am cuvântat,
 Cu ot mare și bănat 1) !
 — Rămâi maică sănătoasă,
 Tu nevestă fi voloasă,
 Că de va mai fi vr'o pace,
 Din reșel mă voi întoarce.
 Și de voi avea noroc,
 Mă întorc eu și din foc".
 Când din Brașov am plecat,
 Frate-meu a cuvântat:
 — „Hai frate să te sărut,
 Căci nu te mai văd mai mult!"
 Foale verde matostat,
 Călar așa s'a și ntâmplat,
 Că de șase luni de zile,
 Frățiorul nu mai vine.
 Doamne! rău sunt supărat,
 Frățiorul m'a lăsat.
 Și s'a dus și nu mai vine,

1) Supărare.

Ş'am rămas singur pe lume.
 Foale verde foi de brad,
 Frăţlorul meu cel drag,
 El s'a dus şi m'a lăsat,
 Şi m'a lăsat la strelni,
 Intr'un câmp mare de spin.
 Câmpu-i mare şi cu spin,
 Şi eu sunt tot cu strelni.
 Nu văd nici un om de-al meu,
 Să-i spun cât de trist sunt eu,
 După frăţlorul meu.
 M'a lăsat chiar singurel,
 Pe un deal cam mititel,
 In ţendul Galişii,
 Pe graniţa Rusii.
 Frunză verde lemn scolt,
 Indărăt noi am venit,
 Cu Nică m'am întâlnit,
 Şi din grai eu l-am grăit!
 — Măi şogore¹⁾, măi cumnate,
 Spune-mi tu de al meu frate,
 Unde-a rămas singurel,
 Ca să mă'ntors după el?
 Cumnatul din graia grăia:
 — „Măi cumnate şi măi frate,
 Noi cu Rusul ne-am bătut,
 Fratele tău s'o pierdut,

1) Cumnate,

Și de-atunci nu l-am văzut,
 Galiște fără puștile,
 Arză-le focul de vie,
 Căci numa-un frate-am avut,
 Și în tine s'a pierdut.
 S'a pierdut un frățior,
 Și eu am rămas tot cu dor.
 Foale verde matostat,
 Colonelu-a comanșat,
 Indărăt ne-am înturnat,
 Și la graniță am stat.
 Acolo am stat cinci zile,
 Iată și comanda vine.
 Indărăt ne înturnăm,
 Cu Muscalu foc ținem.
 S'am ținut timp 'delungat,
 Până ne-aș împușinat.
 Atuncea căzul rănit,
 Și la spital am venit.
 Luni întregi am stat pe pat,
 Până când m'am vindecat.
 S'am stat pe pat de durere,
 Fără nici o mângăiere.
 Foale verde fol de brad,
 Rana mi s'a vindecat,
 Și'n Brașeu ne-am înturnat,
 La cadăr iar am intrat,
 Bunul Stănt me-a ajutat,
 Căci în ougnă m'au băgat.

Foale verde de alun,
 Am stat mai trei săptămâni,
 Până'n ziua de Crăciun.
 Dimineața la cinci oare,
 M'am ars tare la ploaie.
 Doamne slinte și'darate,
 Mai lartă-mi mie din păcate.
 Și-mi mai dă Doamne vr'un bine,
 Să mă văd acas' la mine,
 Lângă scumpa soția,
 Și lângă mălcața mea,
 Și-mi mai alin inima
 Frunză verde de pe rât,
 La spital eu am venit,
 Cu plitorul ars și fript.
 Doamnel cât am suferit,
 Și cât m'am mai chinuit.
 Frunză verde foale lată,
 O soră de caritate,
 Da-l ar Dumnezeu tot bine,
 Că tare-a 'ngrijit de mine.
 A 'ngrijit săraca bine,
 Că i-a fost milă de mine.
 Dostoru când mă lege,
 Doamne rău mă chinuia.
 Cosoana când mă lega,
 Nicol de loc nu mă dursea,
 Căci ea umbla frumușel,
 Ca cu'n tânăr băețel.

Doamne! mult am suferit,
De când am ruculit ¹⁾.

9. Neamțule mă iai, mă duci

Neamțule mă iai, mă duci,
Tomna'a grație la Ruși.
Să port caii Rușilor,
Să duc dorul mândrelor.
Să port cai de căpestre,
Să duc dorul la neveste.
Să port caiul de-o frâncă,
Să duc dorul la maica,

10. Trandafir floare 'nflorită.

Trandafir floare 'nflorită,
Bidiță gură 'adulcită,
Iadulcită-i cu zahar,
Despărțită-i cu amar,
Iadulcită e cu miere, ²⁾
Despărțită-i cu durere.
Trandafir roșu 'nflorit,
Cu drag badea ne-am iubit,

¹⁾ Incorporat

Ca jale ne-am dospărțit,
 Dar cine ne-a despărțit,
 N'ar avea loc în pământ,
 Nice cruce la mormânt,
 Nici cue la copârșeu,
 Pe cum n'am avut nici eu,
 Parte de bădățul meu.
 N'aivă prapor la'ngropare,
 Nici popă la comandare,
 Că te-a dus la depărtare,
 Toemai la Galiția,
 Arz'o locul și pară,
 Cum arde inima mea.
 Arde-mi inima închisă,
 Ca și-o candelă aprinsă.
 Candelă arde cu seu,
 Inima mea de dor greu.
 Candelă arde cu unt,
 Inima mea cu dor mult.

11. Pământule păcătos.

Pământule păcătos,
 Cât ai fost tu de setos!
 Că'n trei ani a tot plouat,
 Și tot nu te ai adăpat.
 Astăzi toată lumea plânge,
 Că tu te adăpi cu sânge.
 Sânge negru și'acheget,

De volnicl dintr'al meu sat.
 Sânge negru ca cerneala,
 De volnicl din toată țara.

12. Frunză verde trei granate.

Frunză verde trei granate,
 Impărate, împărate,
 Fă pace, nu te mai bate,
 Că-ți mor căfanele toate.
 C'au fost mulți ca muștele,
 Și-au ploat ca frunzele.
 Impărate, stinge focu,
 Că la mulți le mănca norocu.
 Că de când bătala ți-i,
 Au rămas holde pustii.
 Și-au rămas maloc bătrâne,
 Mulți copii mici fără pâne.
 Pică volnicl'n bătala,
 Sângele curge părăle.
 Sânge negru și'nchegat,
 De volnicl dintr'al meu sat.
 Sânge negru ca cerneala,
 De volnicl din toată țara.

13. Foaie verde de trifoi.

Foaie verde de trifoi,
 Mânca-l-ar focu rășbol,

Căci sunt patru ani de zile,
 Și el încă tot mai ține.
 Patru ani se împlinesc,
 De când mamele jălesc.
 Și bărbații năcăjez.
 C'au plecat, lăsându-și țara,
 Și s'a dus înspre Italia.
 Căci și tineri și bătrâni,
 La Italia capu-și pun.

14. Primăveri câte-au trecut.

Primăveri câte-au trecut,
 De când bărbați n'am văzut,
 Ținând de coarne de plug!
 Și-acum altă primăvară,
 Și voinicii nu-s în țară.
 Nici voinici, nici însurați,
 Că-s tot pe muști înșirați,
 Prin Tirol și prin Carpați.
 Mame, neveste pe-acasă,
 Mulțime de lacrimi varsă.

15. Foaie verde trei granate.

Foaie verde trei granate,
 De când tunurile bate,
 Nu mai vezi fiolori pe sate,

Numai malce supărate,
 Și neveste obidate.
 Nu mai vezi ficlora jucând,
 Numai mălouțe plângând.
 Nu mai vezi jocuri și râs,
 Făr' numai jale și plâns.

16. Cucule, cucuțule.

Cucule, cucuțule!
 Astă var' ai tot căutat,
 Dar eu nu m'am deșteptat.
 Că tu cucule mi câști mie,
 Ca să merg la bătălie.
 De asta nu m'am gândit
 Că eu am de cătărit.
 Cucule când tu ai plecat,
 Poruncă a venit în sat,
 Să mergem la răcutat,
 Om bătrân și însurat.
 Păsărică de pe vie,
 Și tu poți fi mărturie,
 Că străbat țara pustie.
 Păsărică, păsăree,
 Spune cătră mândra mea,
 Că străbat vâl și vălcele,
 Strâns în spate cu oarele,
 Și duc dorul mândrii mele.
 Mândro mândrulița mea,

Roagă-te de Precesta,
 Roagă-te lui Dumnezeu,
 Ca să viu în satul meu.
 Roagă-te mândruța mea,
 Pentru fericirea ta.
 Pentru gloanțele de foc,
 Să'ndrepteze-al lor soroc.
 Pentru o sabie de vrășmaș,
 Să n'ajungă pe ostaș.
 Pentru tănari și granate,
 Pentru a badii zănătate.
 Și la lună și la stele,
 Pentru pușcă și șrapnele.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

17. Doamne-mi vine mare jele.

Doamne-mi vine mare jele,
 Că pe lume-s multe rele.
 Rele'n lume câte-or fi,
 Nu le putem povesti,
 Nu le poate-un avocat,
 Câte se'ntâmplă 'ntr'un sat.
 Dar în orașe mai mari?
 Nu dă sama-un *general*¹⁾.
 Dar în cetate mai mare?
 Poate nime nu-i în stare,
 Să ne strige jalea mare.

1. General.

Dar în țara hai neștită,
 Transilvania numită,
 Cine poate spune mie,
 Câtă jale-i și pustie?
 Câți voinici își varsă sânge?
 Mamele mereu îi plânge,
 După bărbați cu famel,
 Că vai! mult plâng după ei.
 Cari au familie mare,
 Copiii le-au stat în cale,
 Când au plecat în cătane.
 Iar nevestele cu dor,
 Plâng cu copilașii lor,
 Și oftează ne'ncetat,
 După tata'ndepărtat.
 Depărtat de familie,
 Dumnezeu Sfântul să-i ție.
 Că i-au lăsat tinerii,
 Drăgălași și mărunțel,
 De te ia mila de ei.

18. În pădurea Clujului

În pădurea Clujului,
 Cântă puțul cucului.
 Cucul cântă, mierla zice:
 „Muzai Clujul să se strice!
 Că câte rele se fac,
 Toate dela Cluj se trag”.

De-ar avea Ungurul minte,
 Cu Românul nu s'ar prinde.
 Unguru-l cu mîntea proastă,
 Vrea să strice legea noastră.
 Săe-te Ungure'a ceal,
 Și te uită prin Ardeal,
 Că Ardeala-l Românește,
 Nu mai este unguresc!
 Că Ardealu-l tot cu flori,
 Le-o pus fete și i clori,
 Florile și le-o plivit,
 Românul când o venit.
 Florile și le-o udat,
 Românul când s'o lupiat.
 Ungure, mustață lungă,
 Zis-om moartea să te-ajungă!
 Ungure mustață nrăgră,
 Dintre Români să se strargă!
 De-aici Pân' la București,
 Ia tot tîsturi românești!
 Dela București la vale,
 E TOT ROMÂNIA MARE!

SIST. UNIV. CLUJ

3726 27.41.240

EXEMPLAR 1711